

LITURGIA EUCHARISTIE II.

1. PRÍPRAVA OLTÁRA

Prvou časťou prinášania obetných darov je príprava oltára. Na oltár sa položí korporál, purifikatórium, kalich a misál. Tieto veci nemajú byť na oltári hneď od začiatku omše. Celebrant, ide k oltáru, až keď je pripravený.

Oltár je symbolom, Krista, ktorý sa stáva prítomným na oltári ako pokrm a nápoj pre život Cirkvi. Eucharistická obeta je pokračovaním Poslednej večere a aktuálnym sprítomnením Kristovho veľkonočného tajomstva. Kresťanský oltár osobitným spôsobom plní úlohu obetného stola, okolo ktorého sa zhromažďujú deti Cirkvi, aby Bohu vzdávali vďaky a prijímali Kristovo telo a krv.

Oltár sa nazýva aj obetný stôl. Je to odvodené od toho, že novozákonná obeta sa začala pri Poslednej večeri, do ktorej Kristus vložil svoju obetu na kríži. Pre svoj význam má byť centrom eucharistickej liturgie. To sa má prejaviť aj pri výzdobe a úcte.

„Z úcty k sláveniu pamiatky Pána a k hostine, na ktorej sa podáva Pánovo telo a krv, má sa prestrieť na oltár aspoň jedna plachta.“ Prikryť plachtou oltár je veľmi starý zvyk, ešte pred cisára Konštantína (306-337). Nie je potrebné, aby bola oltárna plachta stále na oltári, najmä ak je oltár umelecky krásny. Môže sa položiť na oltár až pred slávením svätej omše.

Význam Eucharistie ako obety symbolicky naznačuje **kríž**, ktorý má byť umiestnený na oltári alebo v jeho blízkosti. Kríž je miestom obety a obetnej Kristovej smrti. Procesiový kríž možno priniesť k oltáru v sprievode na začiatku omše.

Na oltár sa postaví **oltárne sviece**. Ich počet má byť párný. Ideálny počet je 6, ale môžu byť aj 4 či 2. Pri slávení Eucharistie biskupom sa pridáva jedna svieca navyše. Sviece nemajú prekážať pohľadu veriacich na oltár. Sviece stáli pôvodne na podlahe okolo oltára. Až začiatkom 2. tisícročia, keď sa staval kríž na oltár, aj sviece sa kladli na oltár.

Vlastnými obetnými nádobami sú **kalich a paténa**. Posvätné nádoby sa majú zhotoviť z pevného a ušľachtitého materiálu a majú byť posvätené. Kalich má mať vrchnú časť z takého materiálu, ktorý neprijíma tekutinu. Kovové posvätné nádoby majú byť znútra spravidla pozlátené. Na konsekráciu hostií možno vhodne použiť jednu väčšiu paténu (*obetnú misku*).

Misál je liturgická kniha kňazských modlitieb, ktorej patrí úcta. Prináša sa na oltár až po skončení modlitieb veriacich. Kňazské modlitby boli súčasťou kníh, ktoré sa nazývali sakramentáre. V roku 1570 Pius V. predpísal pre celú Cirkev **Missale Romanum** (*Rímsky misál*).

2. OBETNÝ SPRIEVOD - PRINÁŠANIE OBETNÝCH DAROV

Je chválitebné, keď veriaci sami prinášajú chlieb a víno. Kňaz ich prevezme na vhodnom mieste. Potom sa kladú na oltár s predpísanými modlitbami. Priniesť chlieb a víno je prvkom aktívnej účasti ľudu. Možno prijať aj peniaze alebo iné dary pre chudobných alebo na kostol, ktoré veriaci prinášajú. Z jednoduchého Kristovho gesta,

keď pri Poslednej večeri vzal do rúk chlieb a víno, vyvinul sa sprievod s obetnými darmi. Takéto sprievody bývali v nedele neskôr iba na veľké sviatky. Od 11. stor. sa namiesto obetných darov začínajú prinášať peniaze (*ofera*). Neskôr to nahrádzal systém omšových štipendií a zbierka v kostole - *zvonček*, ktorý má byť v prvom rade darom Bohu a cez oltár prichádza k pozemskému príjemcovi.

Štipendium, ktoré sa teraz dáva a ktoré zaväzuje kňaza sláviť omšu na úmysel darcu, by malo byť len časťou účasti na svätej omši. Ten, na ktorého úmysel sa omša slúži, by mal priniesť k oltáru chlieb a víno. A účasť na svätej omši by sa mala zavrieť svätým prijímaním. Tak to robili prví kresťania: priniesli obetné dary, nábožne sledovali bohoslužbu a prijali ako duchovný spätný dar Kristovo telo a krv.

Prinášanie obetných darov bolo čestné právo. Preto ich nemohli prinášať verejní hriešnici, ani tí, čo žili v nepriateľstve. Chlieb a víno sa stávajú v určitom zmysle symbolom všetkého, čo eucharistické zhromaždenie prináša Bohu ako dar a v duchu obetuje.

3. PIESEŇ POČAS OBETNÉHO SPRIEVODU

Sprievod s obetnými darmi doprevádza spev. Spev sa začína už po liturgii slova a končí sa, keď sa dary položia na oltár. Pri umývaní rúk už má prestať, aby celebrant mohol predniesť výzvu *Modlite sa, bratia...* Kňaz nemá čakať na ukončenie spevu, pretože spev je sprevádzajúci, a nie hlavný prvok tohto úkonu.

Spev pri obetnom sprievode patrí medzi procesiové spevy. Možno spievať antifónu s príslušným žalmom. U nás sa bežne požívajú piesne z JKS. Pri tejto omšovej časti nie je však spev predpísaný. Môže byť aj posvätné ticho. Aj to má svoj význam, lebo vtedy celebrant hovorí modlitby na prípravu obetných darov nahlas a veriaci môžu zvolať: *Požehnaný Boh naveky.*

BS, je dobré, ak obetné dary sú viac ako len bezduché prinesenie chleba a vína alebo vhadenie mince do pokladničky. Nech predstavujú náš osobný duchovný dar seba Bohu, ktorý chceme cez Eucharistiu nechať posvätiť, aby nám aj tým, za ktorých svätú omšu obetujeme, bol skôr či neskôr na úžitok. Amen.